

ACȚIUNILE DIRECTE ÎN CONTRACTELE CIVILE REGLEMENTATE DE NOUL COD CIVIL. ELEMENTE DE DREPT COMPARAT

Cuprins

TITLUL I TEORIA GENERALĂ A ACȚIUNILOR DIRECTE. 14

§ Considerații introductive privind relativitatea efectelor convențiilor și enunțarea excepțiilor de la acest principiu 15

CAPITOLUL I. ACȚIUNILE DIRECTE ÎN DREPTUL CIVIL FRANCEZ. STAREA LOR ÎN DREPTUL CIVIL ROMÂN. 19

Sectiunea I Originea, istoricul și evoluția acțiunilor directe. 19

1. Noțiune. 19

2. Istoric și origine. 23

Sectiunea a II-a Natura juridică și mecanismul acțiunilor directe. 25

3. Natura juridică a acțiunilor directe. 25

4. Regimul juridic al acțiunilor directe. 27

4.1. Condiții prealabile exercitării acțiunilor directe. 28

4.1.1. Condiții privind titularul acțiunilor directe. 29

4.1.2. Condiții privind debitorul intermediar. 30

4.1.3. Condiții privind subdebitorul. 32

4.2. Condiții privind exercitarea acțiunilor directe. 34

4.2.1. Opțiunea creditorului. 34

4.2.2. Autonomia relativă a acțiunilor directe. 35

5. Efectele acțiunilor directe. 43

5.1. Efectele față de subdebitor și creditorii săi. 43

5.2. Efectele față de debitorul intermediar. 45

5.2.1. Soluții din jurisprudența franceză. 46

5.3. Efectele față de creditorii debitorului intermediar. 48

Secțiunea a III-a Clasificarea acțiunilor directe. 51

6. Acțiuni directe generale și acțiuni directe speciale. 51

7. Acțiuni directe perfecte și acțiuni directe imperfecte. 53

8. Acțiuni directe în plată și acțiuni directe în garanție. 55

9. Acțiuni directe adevărate și acțiuni directe false. 57

CAPITOLUL II. ACȚIUNILE DIRECTE ÎN DREPTUL COMPARAT. 60

10. Acțiunile directe în dreptul englez. 60

10.1. Principiul relativității efectelor convențiilor în dreptul englez (Privity of Contract). 61

10.1.1. Drepturile stipulantului. 63

10.1.2. Excepții de la principiul relativității efectelor convențiilor. 64

10.1.2.1. Contractele de asigurare. 65

10.1.2.2. Dreptul „trustului”. 66

10.1.2.3. Cazuri comerciale. 67

10.2. Principiul relativității efectelor convențiilor și dreptul la daune-interese. 68

10.3. Principiul relativității efectelor convențiilor și clauzele de exonerare a răspunderii. 70

10.4. Principiul relativității efectelor convențiilor și prejudiciul de natură economică. 72

10.5. The Contract (Rights of Third Parties) Act 1999. 76

10.5.1. Intenția de a crea un drept în favoarea unei terțe persoane. Condiții de validitate. 78

10.5.2. Excluderi sau limitări ale actului din 1999. 80

10.5.3. Exercițarea unor drepturi contractuale împotriva terțelor persoane. 81

10.5.3.1. Contractul de agenție. 81

10.5.3.2. Novația. 82

10.5.3.3. Obligații transferate odată cu proprietatea. 83

10.5.3.4. Alte modalități de executare a unor obligații față de terțe persoane. 86

11. Acțiunile directe în dreptul scoțian. 90

11.1. Intenția de a acorda un drept și irevocabilitatea acesteia. 96

11.2. Determinarea terțului beneficiar. 97

11.3. Interesul stipulantului. 98

11.4. Nulitatea contractului în raport cu dreptul terțului beneficiar. 99

11.5. Acțiunea terțului beneficiar în plată sau în executarea contractului. 100

12. Acțiunile directe în dreptul german. 102

12.1. Dreptul german în comparație cu dreptul englez și cu dreptul francez. 103

12.2. Contractul în favoarea terțelor persoane (Verträge Zugunsten Dritter). 105

12.2.1. Contractul de transport de persoane în conexiune cu serviciile unei agenții de voiaj. 106

12.2.2. Contractele de asigurare care stipulează o prestație în favoarea unei terțe persoane. 107

12.2.3. Contractul de transport de bunuri în care destinatarul este tratat ca un terț beneficiar. 109

12.3. Condițiile dobândirii dreptului de către terți. 109

12.4. Efectele dreptului terților. 110

12.5. Apărări împotriva terțului beneficiar. 111

12.6. Contractele care creează drepturi de protecție față de terțe persoane (Verträge mit Schutzwirkung für Dritte). 113

12.6.1. Cazuri privind vătămări personale și prejudiciu fizic. 113

12.6.2. Prejudiciul exclusiv economic. 115

12.6.3. Transferul prejudiciului (Schadensverlagerung sau Transferred loss). 120

12.6.3.1. Cazuri privind riscuri. 123

12.6.3.2. Cazuri privind reprezentarea indirectă. 125

12.6.3.3. Cazuri privind administrarea bunurilor altuia. 127

13. Acțiunile directe în dreptul comunitar. 128

CAPITOLUL III. TEORIILE PRIVITOARE LA FUNDAMENTELE ACȚIUNILOR DIRECTE. 139

Secțiunea I Teoriile tradiționale. 139

14. Mecanismele subiective. 139

14.1. Stipulația pentru altul. 139

14.2. Mandatul. 142

14.3. Subrogația personală. 143

14.4. Cesiunea de creanță. 144

14.5. Gestiunea de afaceri. 146

15. Mecanismele obiective. 147

15.1. Teoria accesoriului. 147

15.2. Subrogația reală. 150

15.3. Privilegiul. 150

15.4. Îmbogățirea fără justă cauză. 153

15.5. Poprirea. 154

15.6. Novația. 155

Secțiunea a II-a Teoriile fondatoare ale acțiunilor directe. 157

16. Teoria exegetică. 158

16.1. Admiterea acțiunilor directe și primele manifestări. 158

17. Teoria clasică. 165

17.1. Teza P. Bézin. 166

18. Teoria legalistă. 168

18.1. Noțiune. 168

18.2. Critici. 169

19. Teoria doctrinară. 171

20. Teoria grupurilor de contracte. 173

20.1. Grupurile de contracte, corector al principiului relativității efectelor convențiilor. 179

20.2. Grupurile de contracte, posibil fundament al acțiunilor directe. 182

20.2.1. Contractanții extremi și succesorii cu titlu particular. 185

20.2.2. Contractanții extremi nu sunt legați contractual. 186

20.3. Mecanismele subiective în raport cu acțiunile directe în garanție sau în răspundere. 188

20.3.1. Cesiunea de creanță. 188

20.3.2. Stipulația pentru altul. 190

20.4. Mecanismele obiective în raport cu acțiunile directe în garanție sau în răspundere. 192

20.4.1. Regula accesoriului. 192

20.4.2. Efectele regulii accesoriului. 193

20.4.2.1. Grupul omogen: vânzare-vânzare. 193

20.4.2.2. Grupul eterogen: antrepriză-vânzare. 196

20.4.3. Consecințele regulii accesoriului. 199

20.4.3.1. Grupul format din succesiunea de contracte de vânzare. 202

20.4.3.2. Grupul format din succesiunea unui contract de vânzare și un contract de antrepriză. 209

20.5. Regimul juridic al acțiunilor directe în raport cu grupurile de contracte. 218

20.5.1. Contractul subdebitorului, cauză eficientă a dreptului creditorului titular al acțiunii. 221

20.5.2. Acțiunea directă se fundamentează pe un drept individual. 224

20.5.3. Acțiunea directă se fundamentează pe un drept preexistent. 224

20.5.4. Acțiunea directă se fundamentează pe un drept nederivat. 233

20.5.5. Complementul cauzei eficiente a acțiunii directe a creditorului împotriva subdebitorului. 234

Secțiunea a III-a Teoriile contemporane ale acțiunilor directe. 239

21. Acțiunile directe, mijloc juridic corector al principiului relativității efectelor convențiilor. 239

21.1. Teza Demolombe. 240

21.2. Teza Labbé. 241

22. Acțiunile directe, mijloc juridic corector al principiului egalității creditorilor. 245

23. Aplicațiile contemporane ale acțiunilor directe. 247

23.1. Acțiunile directe în plată și mecanismul lor juridic. 248

23.1.1. Corelarea acțiunilor directe în plată cu vechiul și noul Cod civil român. 248

23.1.2. Acțiunile directe în plată în dreptul francez. 250

23.2. Acțiunile directe în garanție sau în răspundere și mecanismul lor juridic. 257

23.2.1. Noțiune. 257

23.2.2. Acțiunile directe în garanție în dreptul roman. 258

23.2.3. Acțiunile directe în garanție în dreptul francez premodern, anterior Codului civil. 259

23.2.4. Acțiunile directe în garanție sub imperiul Codului civil francez. 262

23.2.4.1. O nouă valență. 263

23.2.4.2. Acțiunile directe, o recunoaștere jurisprudențială. 264

23.2.4.3. Acțiunile directe în garanție sub imperiul jurisprudenței. 265

23.2.4.4. Efectele transferului acțiunii în garanție. 269

23.2.4.5. Evoluția acțiunilor directe în garanție sau în răspundere înainte de 1986. 270

23.2.4.6. Evoluția acțiunilor directe în garanție sau în răspundere între 1986 și 1991. 273

23.2.4.7. Evoluția acțiunilor directe în garanție sau în răspundere după 1991. 276

24. Teoria subcontractului, element principal al acțiunilor directe în cazul grupurilor de contracte. 280

24.1. Noțiune. 280

24.2. Subcontractul în dreptul german. 282

24.2.1. Subcontractarea în cazul contractelor de antrepriză de lucrări în construcții. 284

24.2.2. Plata datoriei unei alte persoane. 285

24.2.3. Acțiune directă derivată din subcontractări. 292

24.3. Subcontractarea în cadrul contractului de furnizare din noul Cod civil român. 293

24.4. Scurte considerații despre contractul-cadru de distribuție comercială în raport cu grupurile de contracte. 296

24.4.1. Contractul-cadru de distribuție comercială. 298

25. Acțiunile directe și răspunderea contractuală pentru fapta altuia. 306

CAPITOLUL IV. ASEMĂNĂRI ȘI DEOSEBIRI ÎNTRE ACȚIUNILE DIRECTE ȘI ALTE MECANISME JURIDICE ÎNRUDITE ÎN DREPTUL CIVIL ROMÂN. 311

26. Acțiunile directe și stipulația pentru altul. 311

26.1. Efectele mecanismului în raport cu acțiunile directe. 314

27. Acțiunile directe și acțiunea oblică. 315

28. Acțiunile directe și poprirea. 316

TITLUL II ACȚIUNILE DIRECTE ÎN CONTRACTELE REGLEMENTATE DE NOUL COD CIVIL. 320

CAPITOLUL I. ACȚIUNEA DIRECTĂ A SUBDOBÂNDITORULUI ÎMPOTRIVA PRIMULUI VÂNZĂTOR. 321

§ 1. Acțiunea directă în garanție pentru evicțiune. 321

29. Garanția pentru evicțiune. 321

29.1. Noțiune. 321

29.2. Condiții. 322

30. Natura și fundamentul acțiunii directe în garanție pentru evicțiune. 326

31. Efectele acțiunii directe în garanție pentru evicțiune. 328

31.1. Efectele generale. 328

31.2. Efectele speciale. 330

32. Concluzii și propuneri de lege ferenda. 336

§ 2. Acțiunea directă în garanție pentru vicii ascunse. 337

33. Garanția pentru vicii ascunse. 337

33.1. Noțiune. 337

33.2. Condiții. 337

34. Efectele acțiunii directe în garanție pentru vicii ascunse. Natură și fundament. 339

35. Concluzii și propuneri de lege ferenda. 346

CAPITOLUL II. ACȚIUNEA DIRECTĂ A SUBANTREPRENORILOR ÎMPOTRIVA CLIENTULUI SAU BENEFICIARULUI LUCRĂRII 347

36. Contractul de antrepriză. 347

36.1. Noțiune. 347

37. Contractul de subantrepriza. 348

37.1. Noțiune. 348

37.2. Condiții. 348

38. Acțiunea directă a subantreprenorilor în dreptul francez. 351

39. Acțiunea directă a subantreprenorilor în vechiul Cod civil. 352

40. Acțiunea directă a subantreprenorilor în noul Cod civil. 355

41. Bilateralizarea acțiunii directe. 359

42. Efectele acțiunii directe a subantreprenorilor. 360

43. Răspunderea antreprenorului și subantreprenorului în contextul noului Cod civil 363

43.1. Răspunderea pentru viciile lucrării. 363

43.2. Răspunderea pentru calitatea construcției. 365

43.3. Răspundere solidara ori divizibila?. 367

44. Concluzii și propuneri de lege ferenda. 370

CAPITOLUL III. ACȚIUNEA DIRECTĂ A LOCATORULUI ÎMPOTRIVA SUBLOCATARULUI 373

45. Contractul de locațiune și sublocațiunea în dreptul civil român. 373

§ 1. Acțiunea directă în plată a locatorului împotriva sublocatarului 374

46. Sediul legal al acțiunii directe în plată a locatorului împotriva sublocatarului. Caracterul său unilateral 374

47. Condițiile de exercitare și mecanismul acțiunii directe în plată a locatorului. 375

48. Efectele acțiunii directe a locatorului. 378

49. Răspunderea locatarului și a sublocatarului față de locator. 382

§ 2. Acțiunea locatorului cedat împotriva locatarului cedent în cazul cesiunii locațiunii 383

50. Natura juridică a acțiunii locatorului cedat împotriva locatarului cedent. 383

51. Efectele acțiunii locatarului cedent împotriva locatorului cedat. 385

52. Concluzii și propuneri de lege ferenda (bilateralizarea acțiunii). 389

CAPITOLUL IV. ACȚIUNEA DIRECTĂ A EXPEDITORULUI ȘI A DESTINATARULUI TRANSPORTULUI ÎMPOTRIVA TRANSPORTATORULUI SUBSTITUIT. 391

53. Contractul de transport. 391

53.1. Noțiune. 391

§ 1. Substituirea transportatorului în contractul de transport de bunuri 391

54. Natura juridică și fundamentul acțiunii expeditorului și destinatarului transportului. 391

55. Natura juridică și fundamentul acțiunii expeditorului 392

56. Natura juridică și fundamentul acțiunii destinatarului. 395

δ 2. Acțiunea directă a navlosantului împotriva subnavlositorului sau expeditorului 398

δ 3. Acțiunea în răspundere în transportul succesiv sau combinat. 403

57. Natura juridică și fundamentul acțiunii. 403

58. Transportul succesiv sau combinat de bunuri 403

58.1. Transportatori succesivi independenți. 405

58.2. Comisionarul de transport. 407

58.3. Contractul de expediție. 408

58.4. Transportul în temeiul unui document unic de transport. 411

59. Transportul succesiv sau combinat de persoane și bagaje. 414

59.1. Sediul legal. 414

59.2. Transportul de persoane. 416

59.3. Transportul de bagaje. 418

60. Răspunderea transportatorilor în cazul transportului succesiv sau combinat. 420

61. Concluzii și propuneri de lege ferenda. 422

CAPITOLUL V. ACȚIUNEA DIRECTĂ A DEPONENTULUI ÎMPOTRIVA SUBDEPOZITARULUI 424

62. Contractul de depozit. 424

62.1. Noțiune. 424

63. Subdepozit în cazul depozitului obișnuit (voluntar sau regulat). 427

63.1. Noțiune. Condiții. Efecte. 427

64. Acțiunea directă a deponentului împotriva subdepozitarului. 438

65. Acțiunea directă a deponentului în contextul noului Cod civil. 441

66. Subdepozitul în cazul depozitului necesar și hotelier. 453

67. Răspunderea depozitarului și a subdepozitarului. 458

68. Concluzii și propuneri de lege ferenda. 461

CAPITOLUL VI. ACȚIUNEA DIRECTĂ A MANDANTULUI ÎMPOTRIVA SUBMANDATARULUI 463

69. Contractul de mandat. 463

69.1. Noțiune. 463

70. Acțiunea directă în raporturile juridice născute din contractul de mandat sub imperiul vechiului Cod civil. 463

71. Acțiunea directă în raporturile juridice născute din contractul de mandat în textele noului Cod civil. 465

72. Răspunderea mandatarului față de mandant. Răspunderea mandatarului în cazul substituirii autorizate. 469

73. Acțiunea directă în raporturile juridice născute din contractul de agenție. 473

74. Acțiunea directă în raporturile juridice născute din contractul de comision. 479

75. Mandatarul și submandatarul, agentul și subagentul - răspundere solidară?. 484

76. Scurte precizări cu privire la acțiunea directă în contractul de mandat în accepțiunea dreptului francez și italian. 487

77. Efectele acțiunii directe a mandantului împotriva submandatarului. 491

78. Concluzii și propuneri de lege ferenda. 492

CAPITOLUL VII. ACȚIUNEA DIRECTĂ A VICTIMEI CARE A SUFERIT UN PREJUDICIU ÎMPOTRIVA ASIGURĂTORULUI DE RĂSPUNDERE CIVILĂ, ÎN GENERAL, ȘI ÎMPOTRIVA ASIGURĂTORULUI DE RĂSPUNDERE CIVILĂ AUTO, ÎN SPECIAL 495

79. Istoric. 495

80. Acțiunea în justiție a asigurătorului. 497

81. Acțiunea directă, garanție de plată a părții prejudiciate. 498

82. Reglementarea acțiunii directe a părții prejudiciate în dreptul civil român. 499

82.1. Conexitatea dintre noul Cod civil, Legea nr. 136/1995 și Legea nr. 132/2017. 499

83. Calificarea juridică a acțiunii directe a victimei împotriva asigurătorului. 506

83.1. Caractere juridice. 506

83.1.1. Acțiune directă prevăzută expres de lege. 506

83.1.2. Acțiune directă specială. 507

83.1.3. Acțiune directă perfectă. 507

83.1.4. Acțiune directă în plată. 507

83.2. Părțile acțiunii directe. 507

83.2.1. Titularul acțiunii directe. 507

83.2.2. Calitatea procesuală activă a titularului acțiunii directe. 508

83.2.3. Asiguratul, intervenient forțat exonerat de răspundere sau pârât, codebitor solidar?. 513

83.2.4. Calitatea procesual pasivă: asiguratul, asigurătorul sau în același timp asiguratul și asigurătorul. 516

83.2.5. Asiguratul și Asigurătorul. Răspundere solidară sau in solidum?. 519

83.2.6. Discuții raportate la calitatea procesuală pasivă în cadrul acțiunii directe a victimei. Comparatie cu dreptul francez. 526

83.2.6.1. Acțiunea directă împotriva asigurătorului. 527

83.2.6.2. Acțiunea împotriva asiguratului. 528

83.2.6.3. Excepții de la obligația de a acționa în justiție asiguratul 530

84. Fundamentul și natura juridică a acțiunii directe. 538

84.1. Fundamentul acțiunii directe. 538

84.2. Natura răspunderii asigurătorului. Răspundere delictuală vs. răspundere contractuală. 541

85. Competența de soluționare a acțiunii directe. Comparație între dreptul francez și dreptul român. 545

85.1. Dreptul francez. 545

85.2. Dreptul român. 546

86. Prescripția dreptului material la acțiune. Comparație între dreptul francez și dreptul român. 547

86.1. Dreptul francez. 547

86.2. Dreptul român. 548

87. Efectele acțiunii directe a victimei împotriva asigurătorului de răspundere civilă. 549

87.1. Dreptul francez. 549

87.1.1. Evitarea concursului creditorilor chirografari ai asiguratului. 549

87.1.2. Concursul între titularii acțiunii directe. 550

87.1.3. Menținerea drepturilor victimei împotriva asiguratului 550

87.2. Dreptul român. 551

88. Concluzii și propuneri de lege ferenda. 552

Concluzii 555

Bibliografie. 558

REZUMAT

Subiectul pe care ne-am propus să îl tratăm de la bun început a fost unul foarte vast. Acțiunile directe sunt un mecanism juridic special, acordat anumitor creditori. Cu toate că exemple de acțiuni directe în doctrina română, sub imperiul noului Cod civil sunt multiple și diverse, am înțeles să tratăm în prezenta lucrare acele acțiuni care se regăsesc în contractele civile reglementate de noul Cod civil, întrucât am apreciat noi că explicațiile pe care le-am putea aduce vor fi de foarte mare folos teoreticienilor, dar, mai ales, practicienilor.

Lucrarea este sistematizată și împărțită în două mari titluri. În titlul I, denumit teoria generală a acțiunilor directe am prezentat pe larg originea, istoricul, evoluția, mecanismul, efectele, clasificarea și fundamentele acțiunilor directe, făcând trimitere la numeroase lucrări din doctrina franceză. În același titlu am abordat pe larg problematica acțiunilor directe în dreptul comparat (englez, scoțian, german), precum și în dreptul comunitar al contractelor. Totodată, am analizat teoriile fondatoare ale acțiunilor directe, precum și cele două mari tipuri de acțiuni directe care putem spune că au cel mai mare impact asupra vieții sociale, economice și juridice, respectiv acțiunile directe în garanție sau în răspundere și acțiunile directe în plată.

Titlul II al lucrării este consacrat analizei fiecărei acțiuni directe în contractele civile reglementate de noul Cod civil. Ca atare, am analizat șapte acțiuni directe, fiecareia fiindu-i destinat câte un capitol separat. Acestea sunt: acțiunea directă a subdobânditorului împotriva primului vânzător, pe de o parte, în caz de evicțiune și, pe de altă parte, pentru viciile ascunse ale lucrului vândut; acțiune directă în răspunderea beneficiarului lucrării împotriva comitentului sau beneficiarului lucrării; acțiune directă a locatarului împotriva sublocatarului; acțiune directă a expeditorului sau, după caz, a destinatarului împotriva expeditorului sau beneficiarului;

acțiune directă împotriva deponențului împotriva subdepozitarului; acțiune directă împotriva mandantului împotriva mandatarului; și, în sfârși, acțiune directă vicime care a suferit un prejudiciu împotriva asigurătorului de răspundere civilă, în general, și împotriva asigurătorului de răspundere civilă auto, în special.

Lucrarea a presupus o amplă și riguroasă cercetare a doctrinei și legislației mai multor state, în special a celui francez în care acțiunea directă a fost amplu dezbătută. Acțiunea directă este un mecanism de realizare a creanței ce nu a fost încă îmbrățișat în mod unanim sau, mai bine spus, a fost îmbrățișat cu mari rezerve de instanțele române. În plus, există încă o reticență foarte ridicată în rândul practicienilor în drept în ceea ce privește promovarea unei astfel de acțiuni. Putem spune că în accepțiunea vechiului Cod civil reticența a fost și mai puternică, întrucât existau doar două acțiuni directe reglementate în mod expres în Cod. Noul Cod civil, împrumutând modelul francez, a reglementat mai multe tipuri de acțiuni directe, în special în cadrul contractelor civile. Cu toate acestea, în practica judiciară sunt relativ puține situațiile în care instanțele ajung să soluționeze acțiuni directe în plată sau în garanție ori răspundere.

Natura și fundamentul general al acțiunii directe, în prezent nu sunt stabilite în mod clar. Tocmai de aceea, în lucrarea noastră se regăsește o amplă analiză a acestora. Totuși, se delimitează foarte concret acele cazuri în care discutăm de o acțiune contractuală, având ca fundament stipulația pentru altul și acțiunea directă, având ca fundament legea. Astfel, atunci când terța persoană, titular al unei acțiuni este determinată expres într-un contract, vom fi întotdeauna în prezența unei acțiuni contractuale întemeiate pe mecanismul stipulației pentru altul. În sens opus, când dreptul unei terțe persoane, față de un contract, de a formula o acțiune împotriva uneia din părțile contractante este stabilit de lege (fie că discutăm de Codul civil sau alte legi speciale), vom fi în prezența unei acțiuni directe.

Raportându-ne în mod expres la situația contractelor civile tratate în prezenta

lucrare, nu putem să nu remarcăm faptul că noțiunea de grup de contracte a stat la baza creării multor acțiuni directe, mergându-se pe ideea că o parte a lanțului contractual poate acționa pe scara ascendentă sau chiar descendentă o altă parte a lanțului contractual. Doctrina franceză a îmbrățișat noțiunea de acțiune directă în garanție sau în răspundere, mergând pe ideea că, de pildă, în situația contractelor de vânzare-cumpărare succesive, obligația de garanție pentru evicțiune sau pentru vicii ascunse este transmisă de la primul vânzător la ultimul cumpărător. Transmiterea obligației de garanție a fost întemeiată pe noțiunea grupurilor de contracte.

Un aspect asupra căruia ne-am aplecat foarte mult atenția se referă la fundamentul acțiunilor directe în garanție sau în răspundere și fundamentul acțiunilor directe în plată. Astfel, este important de știut că grupurile de contracte, ca fundament al acțiunii directe, se justifică în situația în care se transmite un accesoriu odată cu bunul, accesoriu care în final conferă dreptul uneia din părțile lanțului contractual să acționeze o altă parte a lanțului. În sens opus, în cazul acțiunilor directe în plată, pentru a da naștere unei astfel de acțiuni, trebuie să existe două contracte diferite, nefiind în prezența unui veritabil grup de contracte prin intermediul căruia să se transmită dreptul la acțiune directă cu titlu de accesoriu.

În ceea ce privește natura juridică a acțiunilor directe, aceasta depinde de factorul declanșator al acțiunii. Dreptul creditorului de a formula acțiunea directă nu se naște din contractul încheiat între debitorul intermediar și subdebitor. În cazul acțiunilor directe al căror fundament este noțiunea de grup de contracte, acțiunea directă nu poate fi decât de natură contractuală, întrucât dreptul transmis ca accesoriu derivă din primul contract și ajunge la creditor prin intermediul lanțului contractual, la ultimul contract. În cazul acțiunilor directe în plată, dreptul de a formula acțiunea directă nu se transmite pe cale contractuală, acesta fiind recunoscut de lege. Ca atare, subdebitorului i se va antrena o răspundere contractuală, întrucât este cât se poate de clar că acesta va răspunde ca urmare a obligațiilor asumate din contractul încheiat

cu debitorul intermediar. Însă, dreptul de a formula acțiunea directă este extracontractual, situație în care acțiunea în sine dobândește o natură hibridă.

Toate aspectele menționate sunt tratate foarte minuțios în lucrarea noastră. Prin urmare, lucrarea se dorește a fi un mijloc de facilitare a promovării unei acțiuni directe derivate din contractele care au fost supuse analizei.

Cu toate acestea, discuțiile cu privire la subiectul tratat nu s-au terminat, ci abia au început. Pe cale de consecință, sperăm că prezenta lucrare a deschis apetitul teoreticienilor care vor aduce completări menite să sprijine cultura juridică română.

CUVINTE CHEIE

acțiune directă, debitor intermediar, subdebitor, grup de contracte, prejudiciu.